

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

21 päivänä lokakuuta 2021 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Tulliliitto – Tietyn käyttötarkoituksen menettely – Lupa, jolla on taannehtiva vaikutus – Asetus (EU) N:o 952/2013 – Unionin tullikoodeksi – 211 artiklan 2 kohta – Ajallinen soveltamisala – Edellytykset – Asetus (ETY) N:o 2454/93 – 294 artiklan 2 kohta – Ulottuvuus

Asiassa C-825/19,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Thüringer Finanzgericht (Thüringenin verotuomioistuin, Saksa) on esittänyt 22.10.2019 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 12.11.2019, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Beeren-, Wild-, Feinfrucht GmbH

vastaaan

Hauptzollamt Erfurt,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: kolmannen jaoston puheenjohtaja K. Jürimäe, joka hoitaa neljännen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit S. Rodin ja N. Piçarra (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: E. Tanchev,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Beeren-, Wild-, Feinfrucht GmbH, edustajanaan H. Nehm, Rechtsanwalt,
- Euroopan komissio, asiamiehinnään B.-R. Killmann ja F. Clotuche-Duvieusart,

kuultuaan julkisasiamiehen 3.6.2021 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 (EUVL 2013, L 269, s. 1) (jäljempänä unionin tullikoodeksi) 211 artiklan 2 kohdan ja tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL 1993, L 253, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 24.7.2000 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1602/2000 (EYVL 2000, L 188, s. 1) (jäljempänä asetus N:o 2454/93), 294 artiklan 2 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Beeren-, Wild-, Feinfrucht GmbH (jäljempänä BWF) ja toisaalta Hauptzollamt Erfurt (Erfurtin päätullivirasto, Saksa) (jäljempänä tulliviranomainen) ja joka koskee BWF:lle tavaroiden tuontia varten tietyn käyttötarkoituksen menettelyssä tullisuspensioon myönnetyn luvan taannehtivan vaikutuksen laajuutta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asetus (ETY) N:o 2913/92

- 3 Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2913/92 (EYVL 1992, L 302, s. 1) kumottiin unionin tullikoodeksilla 1.5.2016 lähtien. Asetuksen N:o 2913/92 21 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”1. Tietyille tavaroille niiden luonteen tai tietyn käyttötarkoituksen perusteella myönnettävän edullisen tullikohtelun on oltava komiteamenettelyä noudattaen määritettävien edellytysten mukainen. – –

2. Edellä 1 kohdassa ’edullisella tullikohtelulla’ tarkoitetaan 4 artiklan 10 kohdassa tarkoitettua tuontitullin alentamista tai suspendoimista, myös tariffikiintiön perusteella.”

Asetus N:o 2454/93

- 4 Asetus N:o 2454/93 kumottiin 1.4.2016 annetulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2016/481 (EUVL 2016, L 87, s. 24) 1.5.2016 lähtien. Asetuksen N:o 2454/93 292 artiklan 1 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Edullisen tullikohtelun myöntäminen koodeksin 21 artiklan mukaisesti edellyttää kirjallista lupaa silloin, kun on säädetty, että tavarat ovat tietyn käyttötarkoituksen perusteella tullivalvonnassa.

Jos tavarat luovutetaan vapaaseen liikkeeseen alennetuin tullein tai tullitta tietyn käyttötarkoituksen perusteella ja voimassa olevissa säännöksissä säädetään, että tavarat pysyvät koodeksin 82 artiklan mukaisesti tullivalvonnassa, tullivalvonta tietyn käyttötarkoituksen perusteella edellyttää kirjallista lupaa.”

- 5 Kyseisen asetuksen 294 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tulliviranomaiset voivat myöntää luvan taannehtivasti.

Taannehtivasti myönnetty lupa tulee voimaan hakemuksen jättöpäivänä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista.

2. Jos hakemus koskee luvan uusimista samanlaiseen toimintaan ja samanlaisille tavaroille, lupa voidaan myöntää taannehtivasti alkuperäisen luvan voimassaolon päättymispäivästä lähtien.

3. Poikkeuksellisessa tilanteessa luvan taannehtivaa vaikutusta voidaan pidentää, mutta ei kuitenkaan enempää kuin yhdeksi vuodeksi ennen hakemuksen jättöpäivää, jos taloudellinen tarve on todistettavissa ja jos:

- a) hakemus ei liity petosyritykseen tai ilmeiseen huolimattomuuteen;
- b) hakijan kirjanpito vahvistaa, että kaikki menettelylle asetetut vaatimukset voidaan katsoa täytetyiksi ja tarvittaessa tavarat voidaan tunnistaa kyseiseltä ajalta niiden vaihtamisen estämiseksi ja kyseisen kirjanpidon avulla menettelyä voidaan valvoa;
- c) voidaan toteuttaa kaikki ne muodollisuudet, jotka ovat tarpeen tavaroita koskevien toimenpiteiden toteuttamiseksi, mukaan luettuna ilmoituksen mitätöinti tarvittaessa.”

Unionin tullikoodeksi

6 Unionin tullikoodeksin 211 artiklan, jonka otsikko on ”Lupa”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tulliviranomaisten lupa vaaditaan seuraavissa tapauksissa:

- a) sisäisen tai ulkoisen jalostusmenettelyn, väliaikaisen maahantuonnin menettelyn tai tietyn käyttötarkoituksen menettelyn käyttäminen;

--

Ehdot, joilla yhden tai useamman ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen menettelyjen käyttö – – sallitaan, vahvistetaan luvassa.

2. Tulliviranomaiset antavat luvan siten, että sillä on takautuva vaikutus, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) siihen on todistetusti taloudellista tarvetta;
- b) hakemus ei liity yritettyyn vilppiin;
- c) hakija on todistanut tilien tai kirjanpidon avulla, että:
 - i) kaikki menettelyn vaatimukset täyttyvät;
 - ii) tavarat ovat tarvittaessa tunnistettavissa kyseiseltä ajanjaksolta;
 - iii) tilit tai kirjanpito mahdollistavat menettelyn valvonnan;
- d) kaikki tarvittavat muodollisuudet tavaroiden tilanteen korjaamiseksi voidaan toteuttaa, mukaan lukien tarvittaessa kyseisten tulli-ilmoitusten mitätöinti;

- e) hakijalle ei ole hakemuksen hyväksymistä edeltävän kolmen vuoden aikana myönnetty taannehtivaa lupaa;
- f) taloudellisten edellytysten tutkimista ei vaadita, paitsi silloin, kun hakemus koskee samanlaisia toimintoja ja tavaroita koskevan luvan uusimista;
- g) hakemus ei koske varastotilojen pitoa tullivarastointia varten;
- h) jos hakemus koskee samanlaisia toimintoja ja tavaroita koskevan luvan uusimista, hakemus toimitetaan kolmen vuoden kuluessa alkuperäisen luvan voimassaolon päättymisestä.

– –”

- 7 Unionin tullikoodeksin 254 artiklan, jonka otsikko on ”Tietyn käyttötarkoituksen menettely”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tietyn käyttötarkoituksen menettelyssä tavarat voidaan luovuttaa vapaaseen liikkeeseen tullitta tai alennettua tullia soveltaen niiden tietyn käyttötarkoituksen perusteella.”

- 8 Unionin tullikoodeksin 288 artiklan, jonka otsikko on ”Soveltaminen”, 1 kohdassa säädetään, että siinä lueteltuja artikloja sovelletaan 30.10.2013 alkaen eli tullikoodeksin 287 artiklassa säädetystä tullikoodeksin voimaantulopäivästä. Kyseisen 288 artiklan 2 kohdassa säädetään, että muita kuin 1 kohdassa tarkoitettuja artikloja – tullikoodeksin 211 ja 254 artikla kuuluvat näihin muihin artikloihin – sovelletaan 1.5.2016 alkaen.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 9 BWF jalostaa ja myy suolaliemessä säilöttyjä herkkusieniä, jotka eivät sellaisenaan sovellu nautittaviksi ja jotka on tarkoitettu elintarvikesäilykkeiden teolliseen valmistukseen.
- 10 BWF:llä oli 1.1.2010 ja 31.12.2012 välisenä aikana lupa ”luovuttaa vapaaseen liikkeeseen muita kuin unionin tavaroita tiettyä käyttötarkoitusta varten”, ja se toi kyseistä tavaraa tämän luvan perusteella kymmenen kertaa tullisuspensiojärjestelmän mukaisesti.
- 11 BWF jatkoi mainitun tavarantoimintaa myöhemmin, mutta se ei ollut hakenut luvan uusimista. Toimivaltainen viranomaisorganisaatio totesi verotarkastuksessa, ettei BWF:llä enää ollut vaadittua lupaa. Tämän seurauksena BWF esitti 9.1.2015 hakemuksen sillä 31.12.2012 saakka olleen luvan uusimisesta.
- 12 Tulliviranomainen hyväksyi hakemuksen osittain 14.1.2015. Se myönsi BWF:lle asetuksen N:o 2454/93 294 artiklan 1 kohdan nojalla uuden luvan, joka oli voimassa taannehtivasti hakemuksen jättämisestä eli 9.1.2015 alkaen.
- 13 BWF, joka viittasi meneillään olevaan velkasaneerausmenettelyyn ja siitä johtuvaan epävarmaan taloudelliseen tilanteeseen, pyysi 22.4.2015, että uuden luvan taannehtiva vaikutus pidennettäisiin 1.1.2013 asti, jolloin alkuperäisen luvan voimassaolo päättyi.
- 14 Tulliviranomainen hylkäsi hakemuksen 13.5.2015 tekemällään päätöksellä asetuksen N:o 2454/93 294 artiklan 2 kohdan nojalla. Se katsoi, ettei BWF voinut myöskään vaatia kyseisen artiklan 3 kohdan soveltamista, koska yhtäältä siinä rajoitetaan lupien taannehtiva vaikutus vain

ajanjaksoon, joka ei voi ulottua yhtä vuotta kauemmas ennen hakemuksen jättämispäivää, ja koska toisaalta BWF ei ollut todistanut taloudellisen tarpeen olemassaoloa. Se katsoi lisäksi, että koska BWF oli menetellyt ilmeisen huolimattomasti jättäessään tekemättä uusimista koskevan hakemuksensa ajoissa tätä koskevista tiedoista huolimatta, sille ei ollut syytä myöntää oikeutta tällaiseen taannehtivaan vaikutukseen.

- 15 Tästä päätöksestä tehty oikaisuvaatimus hylättiin 6.4.2016, minkä jälkeen BWF nosti 3.5.2016 kyseisestä hylkäävästä päätöksestä kanteen ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa.
- 16 BWF vetoaa yhtäältä siihen, että 6.4.2016 tehtyä tulliviranomaisen päätöstä, jolla lupaa ei myönnetty takautuvien vaikutuksien ajanjaksolle 1.1.2013–8.1.2015, on tarkasteltava unionin tullikoodeksin 211 artiklan mukaisesti, jota on sovellettu 1.5.2016 alkaen. Tämä artikla on sen mukaan ”puhtaasti” menettelysäännös, jota unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on sovellettava taannehtivasti.
- 17 Toisaalta BWF katsoo, että tulliviranomainen on rikkonut asetuksen N:o 2454/93 294 artiklan 3 kohtaa, koska se on ensinnäkin soveltanut kyseisen säännöksen a alakohdassa säädettyä ”ilmeisen huolimattomuuden” kriteeriä käsitellessään kyseisen asetuksen 294 artiklan 2 kohdan mukaista luvan uusimista koskevaa hakemusta. Toiseksi tulliviranomainen katsoi BWF:n mielestä virheellisesti, että kyseisen asetuksen 294 artiklan 3 kohdassa säädettyä lupien taannehtivan vaikutuksen ajallista rajoitusta voitiin soveltaa kyseisen artiklan 2 kohdan nojalla tehtyihin hakemuksiin.
- 18 Tulliviranomainen teki 21.3.2019 asetuksen N:o 2454/93 294 artiklan 2 kohdan nojalla uuden päätöksen, jolla hylättiin hakemus luvan myöntämisestä 1.1.2013 alkavien taannehtivien vaikutuksien. Tämän päätöksen perustelut eroavat aikaisempiin päätöksiin sisältyvistä perusteluista. Unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee, että mainittu päätös tehtiin sen jälkeen, kun pääasian asianosaisille oli annettu tiedoksi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kannanotto, jossa katsottiin, että tulliviranomaisen 13.5.2015 ja 6.4.2016 tekemät päätökset olivat oikeudenvastaisia (rechtswidrig), koska kyseinen viranomainen ei ole käyttänyt sille kyseisen asetuksen 294 artiklassa annettua harkintavaltaa. Tulliviranomaisen 21.3.2019 tekemä päätös on siten oikaistu hallintotoimi (korrigierter Verwaltungsakt).
- 19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää, että kansallisen prosessioikeuden mukaan BWF:n 3.5.2016 nostaman kanteen on katsottava koskevan 21.3.2019 päivättyä päätöstä, jolla hylättiin hakemus luvan myöntämisestä taannehtivasti 1.1.2013 alkaen. Se katsoo, että sen käsiteltäväksi saatetun asian ratkaisu riippuu siitä, voidaanko unionin tullikoodeksin 211 artiklaa soveltaa tähän asiaan, vaikka hakemus luvan myöntämisestä taannehtivien vaikutuksien on jätetty 9.1.2015, jolloin kyseisen artiklan säännöksiä ei unionin tullikoodeksin 288 artiklan 2 kohdan mukaan ollut vielä sovellettava.
- 20 Kyseinen tuomioistuin pitää unionin tullikoodeksin 211 artiklaa menettelysäännöksenä ”kun otetaan huomioon pohjimmiltaan säännöksen paikka unionin tullikoodeksin rakenteessa ja sen pääasiallinen sisältö”. Se myöntää kuitenkin, että kyseisessä artiklassa asetetaan takautuvien vaikutuksien myönnettäville luvulle eräitä sellaisia edellytyksiä, jotka eivät sisältyneet nimenomaisesti asetuksen N:o 2454/93 291 artiklaan ja sitä seuraaviin artikloihin. Tässä tilanteessa se tiedustelee, onko unionin tullikoodeksin 211 artiklaa pidettävä ”puhtaana menettelysäännöksenä” vai säännöksenä, johon sisältyy sekä menettelysäännöksiä että aineellisia

säännöksiä, jotka muodostavat jakamattoman kokonaisuuden, jonka yksittäisten säännösten ajallista vaikutusta ei voida tarkastella erikseen, soveltaen analogisesti 12.11.1981 annettua tuomiota Meridionale Industria Salumi ym. (C-212/80–C-217/80, EU:C:1981:270).

- 21 Siinä tapauksessa, että unionin tuomioistuin katsoisi, että pääasia on ratkaistava asetuksen N:o 2454/93 294 artiklan 2 kohdan perusteella, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että Saksan tulliviranomaisten sisäisten viranomaisohjeiden mukaan, joihin se ei katso olevansa sidottu, luvan uusiminen ei voi kyseisen asetuksen 294 artiklan 3 kohdan nojalla tuottaa taannehtivia vaikutuksia yhtä vuotta pitemmäksi ajaksi ennen hakemuksen jättämispäivää. Kyseisen tuomioistuimen mukaan Saksan tulliviranomaiset rajoittavat vielä mainitun asetuksen 294 artiklan 2 kohdan aineellista soveltamisalaa siltä osin kuin säännöksessä asetetaan siinä tarkoitettun luvan uusimiselle taannehtivien vaikutusten kyseisen artiklan 3 kohdassa säädetty edellytykset eli taloudellisen tarpeen todistaminen ja se, ettei hakija ole millään tavoin yrittänyt petosta eikä menetellyt ilmeisen huolimattomasti.
- 22 Tässä tilanteessa Thüringer Finanzgericht (Thüringenin verotuomioistuin, Saksa) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Onko [unionin tullikoodeksin] 211 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että sitä sovelletaan ainoastaan sellaisiin hakemuksiin, joiden perusteella myönnetty lupa olisi taannehtivasti voimassa 1.5.2016 lähtien?
- 2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi: Onko [unionin tullikoodeksin] 211 artiklaa sellaisten taannehtivaa lupaa koskevien hakemusten osalta, joiden perusteella myönnetty lupa on ollut voimassa ennen 1.5.2016, sovellettava vain silloin, kun taannehtivaa lupaa on haettu ennen uuden sääntelyn voimaantuloa, mutta tulliviranomaiset ovat hylänneet tällaiset hakemukset ensimmäisen kerran 1.5.2016 jälkeen?
- 3) Jos toiseen kysymykseen vastataan kieltävästi: Onko [unionin tullikoodeksin] 211 artiklaa sellaisten taannehtivaa lupaa koskevien hakemusten osalta, joiden perusteella myönnetty lupa on ollut voimassa ennen 1.5.2016, sovellettava myös silloin, kun tulliviranomaiset ovat hylänneet tällaiset hakemukset jo ennen 1.5.2016 ja myös sen jälkeen (toisella perusteella)?
- 4) Jos ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi ja kolmanteen kysymykseen kieltävästi: Onko [asetuksen N:o 2454/93] 294 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että
- a) lupa on voitu myöntää taannehtivasti alkuperäisen luvan voimassaolon päättymispäivästä lähtien siten, että sen taannehtivaa vaikutusta on pidennetty enintään yhdeksi vuodeksi ennen hakemuksen jättöpäivää, kuten kyseisen artiklan 3 kohdassa on säädetty, ja
- b) onko taloudellisen tarpeen oltava todistettavissa ja petosyrityksen tai ilmeisen huolimattomuuden pois suljettavissa, kuten kyseisen artiklan 3 kohdassa säädetään, myös silloin, kun on kyse 2 kohdassa tarkoitettusta jatkoluovasta?”

Pyyntö asian käsittelyn suullisen vaiheen uudelleen aloittamisesta

- 23 BWF pyysi unionin tuomioistuimen kirjaamoon 18.6.2021 jätetyllä asiakirjalla, että asian käsittelyn suullinen vaihe aloitettaisiin uudelleen unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 83 artiklan mukaisesti. Se vetoaa siihen, että koska julkisasiamies ei ole tarkastellut neljättä ennakkoratkaisukysymystä 3.6.2021 esittämässään ratkaisuehdotuksessa, on olemassa ”poikkeustilanne”, joka voidaan korjata ainoastaan soveltamalla tätä määräystä.

- 24 On muistutettava, että SEUT 252 artiklan toisen kohdan mukaan julkisasiamiehen tehtävänä on täysin puolueettomana ja riippumattomana esittää julkisessa istunnossa perustellut ratkaisuehdotukset asioissa, jotka Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön mukaan vaativat hänen myötävaikutustaan. Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus tai perustelut, joiden päätteeksi hän päätyy siihen, eivät sido unionin tuomioistuinta (tuomio 3.12.2015, Banif Plus Bank, C-312/14, EU:C:2015:794, 33 kohta).
- 25 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännössä ja työjärjestyksessä ei myöskään määrätä asianosaisten mahdollisuudesta esittää huomautuksia vastaukseksi julkisasiamiehen ratkaisuehdotukseen (tuomio 16.12.2010, Stichting Natuur en Milieu ym., C-266/09, EU:C:2010:779, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Näissä määräyksissä ei myöskään suljeta pois unionin tuomioistuimen mahdollisuutta päättää, että asia ratkaistaan julkisasiamiehen esitettyä ratkaisuehdotuksen, joka ei kata kaikkia esitetyissä kysymyksissä käsiteltyjä oikeudellisia seikkoja.
- 26 Tämän vuoksi se, että joku asianosainen ei yhdy julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksessa todettuun – riippumatta ratkaisuehdotuksessa tutkituista kysymyksistä –, ei sellaisenaan voi olla peruste asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamiseksi uudelleen (ks. vastaavasti tuomio 17.9.2015, Mory ym. v. komissio, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 26 kohta).
- 27 Unionin tuomioistuin voi kuitenkin työjärjestyksensä 83 artiklan perusteella julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa määrätä asian käsittelyn suullisen vaiheen aloitettavaksi tai aloitettavaksi uudelleen erityisesti, jos unionin tuomioistuin katsoo, ettei sillä ole riittävästi tietoa asiasta (ks. vastaavasti tuomio 9.6.2016, Pesce ym., C-78/16 ja C-79/16, EU:C:2016:428, 27 kohta).
- 28 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuin katsoo, että sen käytettävissä on kaikki seikat, jotka se tarvitsee vastatakseen ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin.
- 29 Sen vuoksi ja koska julkisasiamiestä on kuultu, BWF:n pyyntö asian käsittelyn suullisen vaiheen aloittamisesta uudelleen on hylättävä.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen, toinen ja kolmas kysymys

- 30 Ensimmäisellä, toisella ja kolmannella kysymyksellään, joita on syytä tarkastella yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko unionin tullikoodeksin 211 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että sitä sovelletaan luvan uusimista taannehtivin vaikutuksin koskevaan hakemukseen, joka on tehty ennen 1.5.2016, jolloin kyseistä artiklaa alettiin soveltaa tullikoodeksin 288 artiklan 2 kohdan mukaisesti, jos päätös, jolla hakemus on ratkaistu, on tehty kyseisen päivän jälkeen.
- 31 On syytä muistuttaa, että unionin tuomioistuin tekee uusien sääntöjen ajallista soveltamisalaa koskevassa kysymyksessä erottelun sen mukaan, ovatko ne menettelysääntöjä vai aineellisia sääntöjä. Menettelysääntöjä katsotaan yleensä voitavan soveltaa kaikkiin niiden voimaantulohetkellä vireillä oleviin asioihin, toisin kuin aineellisia sääntöjä, joita tavallisesti tulkitaan siten, että niitä sovelletaan aikaisemman lainsäädännön soveltamisaikana syntyneiden tilanteiden tuleviin vaikutuksiin samoin kuin uusiin oikeudellisiin tilanteisiin mutta ei ennen

- kyseisten sääntöjen voimaantuloa lopullisiksi tullessiin tilanteisiin, paitsi jos mainittujen sääntöjen sanamuodosta, tarkoituksesta tai systematiikasta käy selvästi ilmi, että niille on annettava tällainen vaikutus (ks. vastaavasti tuomio 23.2.2006, Molenbergnatie, C-201/04, EU:C:2006:136, 31 kohta; tuomio 9.3.2006, Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, EU:C:2006:162, 21 kohta ja tuomio 3.6.2021, Jumbocarry Trading, C-39/20, EU:C:2021:435, 29 kohta).
- 32 Unionin tullikoodeksin 211 artiklan 2 kohdan a–h alakohdassa luetellaan tyhjentävästi edellytykset muun muassa tietyn käyttötarkoituksen menettelyn käyttöön kyseisen artiklan 1 kohdan mukaisesti vaaditun luvan myöntämiseksi taannehtivasti. Tässä unionin tullikoodeksin 254 artiklassa säädettyssä menettelyssä tavarat voidaan luovuttaa vapaaseen liikkeeseen tullitta tai alennettua tullia soveltaen niiden tietyn käyttötarkoituksen perusteella.
- 33 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 34–37 kohdassa, kyseisen 211 artiklan 2 kohdassa tällaiselle luvulle säädetty edellytykset ovat joko kokonaan tai pääasiallisesti taannehtivan luvan myöntämisen aineellisia edellytyksiä. Ne ovat nimittäin ratkaisevia sen kannalta, onko hakijalla katsottava olevan kyseisiä tavaroita koskeva tullivelka.
- 34 Kuten tämän tuomion 31 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, unionin tullikoodeksin 211 artiklan 2 kohtaa, joka on uusi aineellinen sääntö, ei näin ollen voida soveltaa aikaisemman lainsäädännön soveltamisaikana syntyneisiin ja lopullisiksi tullessiin oikeudellisiin tilanteisiin, paitsi jos sen sanamuodosta, tarkoituksesta tai systematiikasta käy selvästi ilmi, että sitä olisi sovellettava välittömästi tällaisiin tilanteisiin.
- 35 Unionin tullikoodeksin 211 artiklan 2 kohtaan liittykin erityissäännös, jossa määritellään nimenomaisesti sen ajallista soveltamista koskevat edellytykset, eli unionin tullikoodeksin 288 artiklan 2 kohta. Kyseisen säännöksen mukaan muita kuin mainitun artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä – 211 ja 254 artikla kuuluvat näihin muihin säännöksiin – on sovellettu vasta 1.5.2016 alkaen, vaikka unionin tullikoodeksi on sen 287 artiklan nojalla tullut voimaan 30.10.2013 (ks. vastaavasti tuomio 3.6.2021, Jumbocarry Trading, C-39/20, EU:C:2021:435, 5 ja 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 36 Tästä seuraa, että unionin tullikoodeksin 211 artiklaa ei sovelleta tullivelan syntymisen aiheuttaviin tosiseikkoihin, jotka ovat tapahtuneet ennen 1.5.2016.
- 37 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että 31.12.2012, jolloin alkuperäisen luvan voimassaolo päättyi, ja 9.1.2015, jolloin tulliviranomaisen 14.1.2015 myöntämä taannehtiva lupa tuli voimaan, välisenä aikana pääasian kantaja jatkoi samanlaisten kuin alkuperäisen luvan kattamien tavaroiden tuontia jättämättä tämän luvan uusimista koskevaa hakemusta. Sen on näin ollen ollut maksettava tullit tältä osin. Tullivelkaan, josta vapauttamista pääasian kantaja vaatii, liittyvät tosiseikat ovat siten tapahtuneet ennen 1.5.2016, jolloin unionin tullikoodeksin 211 artiklaa alettiin soveltaa.
- 38 Tämän vuoksi pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen tilanteen on katsottava tulleen lopulliseksi aikaisemman lainsäädännön (ks. vastaavasti tuomio 23.2.2006, Molenbergnatie, C-201/04, EU:C:2006:136, 31 ja 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) eli asetuksen N:o 2454/93 294 artiklan 2 kohdan voimassa ollessa.

- 39 Sillä seikalla, että hallinnollinen menettely pääasiassa päätettiin – kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on täsmentänyt – 21.3.2019 tehdyllä päätöksellä, jolla hylättiin hakemus luvan uusimisesta takautuvin vaikutuksin 1.1.2013 alkaen ja joka on siten tehty ajankohtana, jolloin unionin tullikoodeksin 211 artiklaa jo sovellettiin, ei ole vaikutusta asetuksen N:o 2454/93 voimassaoloaikana syntyneeseen ja lopulliseksi tulleeseen oikeudelliseen tilanteeseen.
- 40 Kaiken edellä todetun perusteella ensimmäiseen, toiseen ja kolmanteen kysymykseen on vastattava, että unionin tullikoodeksin 211 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että sitä ei sovelleta luvan uusimista taannehtivin vaikutuksin koskevaan hakemukseen, joka on tehty ennen 1.5.2016, jolloin kyseistä artiklaa alettiin soveltaa tullikoodeksin 288 artiklan 2 kohdan mukaisesti, vaikka päätös, jolla hakemus on ratkaistu, on tehty kyseisen päivän jälkeen.

Neljäs kysymys

- 41 Neljännellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 2454/93 294 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että kyseisen artiklan 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä sovelletaan myös siihen, että tulliviranomaiset myöntävät taannehtivin vaikutuksin uuden luvan samanlaiseen toimintaan ja samanlaisille tavaroille, joita alkuperäinen lupa koski.
- 42 Tältä osin on syytä todeta, että asetuksen N:o 2454/93 294 artiklan 1 kohdan mukaan luvat, joita tulliviranomaiset voivat myöntää taannehtivasti, tulevat voimaan hakemuksen jättöpäivänä, ”sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 kohdan soveltamista”. Suoraan tämän säännöksen sanamuodosta ilmenee, että siinä yksilöidään kaksi erillistä tapausta, joissa voidaan poiketa siinä säädetystä taannehtivuutta koskevasta säännöstä.
- 43 Kyseisen artiklan 2 kohta koskee nimittäin ainoastaan lupien uusimista samanlaiseen toimintaan ja samanlaisille tavaroille, joita alkuperäinen lupa koski, ja siinä säädetään, että tässä tapauksessa ”lupa voidaan myöntää taannehtivasti alkuperäisen luvan voimassaolon päättymispäivästä lähtien”. Mainitun artiklan 3 kohta ei koske mitään tiettyä lupaa, ja siinä säädetään, että tulliviranomaiset voivat ”poikkeuksellisessa tilanteessa” pidentää luvan taannehtivaa vaikutusta ”mutta ei kuitenkaan enempää kuin yhdeksi vuodeksi ennen hakemuksen jättöpäivää”. Siinä asetetaan tälle pidentämiselle useita edellytyksiä, joihin kuuluu se, että taloudellinen tarve on todistettavissa, ja se, että hakemus ei liity petosyritykseen tai ilmeiseen huolimattomuuteen.
- 44 Tästä seuraa, että jos asetuksen N:o 2454/93 294 artiklan 3 kohdassa säädettyjä taannehtivan luvan myöntämisen edellytyksiä sovellettaisiin uuden taannehtivan luvan myöntämiseen tämän artiklan 2 kohdan nojalla, tällä heikennettäisiin viimeksi mainitun säännöksen tehokasta vaikutusta. Vaikka nimittäin kyseisessä säännöksessä säädetään nimenomaisesti, että lupa voidaan myöntää taannehtivasti ”alkuperäisen luvan voimassaolon päättymispäivästä lähtien”, mainitun artiklan 3 kohdassa edellytetään taannehtivan vaikutuksen rajoittamista enintään ”yhdeksi vuodeksi ennen hakemuksen jättöpäivää”.
- 45 Edellä esitetyn perusteella neljänteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 2454/93 294 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että kyseisen artiklan 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ei sovelleta siihen, että tulliviranomaiset myöntävät taannehtivin vaikutuksin uuden luvan samanlaiseen toimintaan ja samanlaisille tavaroille, joita alkuperäinen lupa koski.

Oikeudenkäyntikulut

- 46 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 211 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että sitä ei sovelleta luvan uusimista taannehtivin vaikutuksin koskevaan hakemukseen, joka on tehty ennen 1.5.2016, jolloin kyseistä artiklaa alettiin soveltaa kyseisen asetuksen 288 artiklan 2 kohdan mukaisesti, vaikka päätös, jolla hakemus on ratkaistu, on tehty kyseisen päivän jälkeen.**
- 2) **Tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93, sellaisena kuin se on muutettuna 24.7.2000 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1602/2000, 294 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että kyseisen artiklan 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ei sovelleta siihen, että tulliviranomaiset myöntävät taannehtivin vaikutuksin uuden luvan samanlaiseen toimintaan ja samanlaisille tavaroille, joita alkuperäinen lupa koski.**

Allekirjoitukset